

اشعار قرآنی در قصاید و غزلیات انوری

رضا دهمرده^۱، محمد دهمرده^۲، ابوالفضل دهمرده^۳

۱- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

۲- دانشجوی کارشناسی دانشگاه فرهنگیان شهید مطهری شیراز

۳- دانش آموز پایه دوازدهم دبیرستان غیر انتفاعی راه هدایت زاهدان

چکیده

حکیم انوری- امام شعر است و از جمله متأخرین حکما و دیوان او مشهور است و شعر او یکی از هزار فضیلت اوست، چه او حکیم بی نظیر بوده و فقیه بی عدیل و دلپذیر و منجم متورع صادق القول؛ انوری به خاطر اطلاع وسیع، استقامت طبع و بلندی شعر مورد احترام و ستایش بزرگان عصر خود بوده است و این برتری در دوره های بعد همچنان برای وی مسلم مانده است. با اینکه انوری در زمره شاعران مدح گو بوده است و با اینکه در قصیده ها و قطعه های وی نشان تعلق و حتی دنائت را بوضوح می توان دید، چنان نیست که سراسر عمر خود را وقف سرودن این نوع شعرها کرده باشد. در دیوان او قصیده ها، قطعه ها، غزلها، می یابیم که ذوق لطیف، احساس، نوع دوستی و بزرگ منشی او را نشان می دهد. اشعار انوری را به سه دسته می توان تقسیم کرد: دسته اول: قصیده ها و قطعه ها که ستایش ممدوحان در آن با اغراق توأم است اما به گزافه گوئی منتهی نشده. دسته دوم: قطعه ها و قصیده ها که پس از این دوره یعنی عصر از هم گسیختگی سلطنت سلجوقیان و پس از گرفتاری سنجر سروده استف در این اشعار پستی طبع شاعر بی نهایت اشکار است. دسته سوم: قصیده ها و قطعه ها است ککه در ضمن ان برگزیده بی حاصب خود دریغ می خورد، و از اینکه عمری را بیجا برای بدست آوردن نان بمدیحت سپری کرده پشیمان است. در این مقاله به اشعار قرآنی در قصاید و غزلیات انوری پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: اشارات، تلمیحات، آیات قرآن، دیوان انوری